

Förkortat medlemsvillkor till a-kassan

Dagens regler innebär att det krävs medlemskap i en arbetslöshetskassa i tolv månader för att bli berättigad till inkomstrelaterad ersättning från arbetslöshetsförsäkringen. Regeringen föreslår nu att det så kallade medlemsvillkoret ska kunna uppfyllas snabbare. Varje medlemsmånad i en arbetslöshetskassa ska under en tidsperiod (mars-december) räknas som fyra månader. Detta innebär att medlemsvillkoret kan uppnås inom tre månader. Den högre farten i kvalifikationstiden föreslås gälla även för personer som redan blivit medlemmar i en a-kassa innan coronakrisen, och som beviljas en ersättningsperiod efter ikraftträdandet.

Höjd inkomstrelaterad ersättning

För att stärka den ekonomiska tryggheten för Sveriges löntagare vid en ökande arbetslöshet avser regeringen att tillfälligt höja takbeloppet för de första 100 dagarna i arbetslöshetsförsäkringen från 910 till 1 200 kronor per dag. Detta innebär för den arbetssökande som har rätt till det högsta ersättningsbeloppet en ersättning på 26 400 till skillnad från dagens 20 020 kronor, de första 100 dagarna i ersättningsperioden.

Detta innebär att den högsta möjliga dagpenningen i den inkomstrelaterade arbetslöshetsförsäkringen höjs så att den som har en månadsinkomst på 33 000 kronor får 80 procent av sin inkomst de första 100 dagarna. Den högsta dagpenningen uppgår därmed till 1 200 kronor per dag 1–100, varefter det sker en avtrappning till 760 kronor per dag.

Höjningen är tillfällig och gäller för tid mellan den 13 april 2020 och den 3 januari 2021

Grundbeloppet i arbetslöshetsförsäkringen höjs

För att stärka den ekonomiska tryggheten för Sveriges löntagare vid en ökande arbetslöshet avser regeringen att tillfälligt höja det högsta beloppet i grundförsäkringen från 365 till 510 kronor per dag. Det innebär en höjning till motsvarande 11 220 kronor per månad mot dagens 8 030 kronor.

Detta berör de arbetssökande som uppfyller arbetsvillkoret och grundvillkoren i försäkringen, men inte medlemsvillkoret. Detta berör också de arbetslösa som har det lägsta beloppet i den inkomstrelaterade försäkringen (vilket motsvarar det högsta beloppet i grundförsäkringen). Den höjda ersättningen i arbetslöshetsförsäkringen omfattar även det aktivitetsstöd som lämnas till personer som uppfyller villkoren för rätt till ersättning från arbetslöshetsförsäkringen.

Höjningen är tillfällig och gäller för tid mellan den 13 april 2020 och den 3 januari 2021.

Temporära lättnader i arbetslöshetsförsäkringens arbetsvillkor och en lägsta nivå för grundbeloppet

Idag innebär arbetsvillkoret att man under tolv månader före arbetslöshetens inträde behöver ha arbetat minst 80 timmar i månaden under sex månader eller 480 timmar i sex sammanhängande månader och då minst 50 timmar per månad. Villkoret innebär förenklat ungefär halvtidsarbete, under ett halvår.

Regeringen föreslår en temporär lättnad i arbetslöshetsförsäkringens arbetsvillkor. Förslaget innebär att man behöver ha arbetat 60 timmar i månaden under sex månader, eller 420 timmar under sex sammanhängande månader och då minst 40 timmar under var och en av dessa månader.

Arbetslöshetsersättning med grundförsäkring kan ges till den som uppfyller ett arbetsvillkor. Den som även uppfyller medlemsvillkoret kan få inkomstrelaterad ersättning.

Den som får ersättning med grundförsäkringen får i dag 365 kr per dag. För den som har arbetat deltid minskas beloppet proportionellt. En lättnad i arbetsvillkoret medför att ersättningen från grundförsäkringen kan bli mycket låg för den som inte har arbetat heltid. Därför införs nu en möjlighet för regeringen att meddela föreskrifter om lägsta nivå för grundbeloppet. Grundbeloppet höjs också tillfälligt till 510 kronor per dag.

Karensen slopas tillfälligt

Det befintliga karensvillkoret om sex dagar inom arbetslöshetsförsäkringen medför att enskilda får vänta på sin ersättning. I rådande situation bedömer regeringen att det är angeläget att enskilda kan få ta del av sin ersättning utan karens. Det föreslås därför att karensvillkoret tillfälligt avskaffas och inte ska gälla för ansökningar om arbetslöshetsersättning som avser tidsperioden 30 mars 2020 till och med den 3 januari 2021.

Ökad möjlighet till arbetslöshetsersättning vid vilande företag

En företagare har enligt gällande ordning rätt till arbetslöshetsersättning först när verksamheten definitivt har upphört. Företagaren behöver således avyttra företaget (eller sin del av det) avregistrera F-skatt och så vidare. Det finns även en möjlighet att lägga företaget vilande. I dessa fall kan en företagare anses vara arbetslös om det inte vidtas några åtgärder i verksamheten, och därför ha rätt till a-kassa.

Om företagaren efter en tid med arbetslöshetsersättning efter att den varit vilande återupptar verksamheten behöver det enligt dagens regler gå minst fem år, innan ett nytt uppehåll kan göras. I annat fall behöver företagaren helt skilja sig från verksamheten för att kunna få rätt till arbetslöshetsersättning.

Med anledning av covid-19 avser regeringen besluta om en utökad möjlighet att få arbetslöshetsersättning när ett företag har varit vilande. Uppehåll i verksamheten som görs under 2020 ska inte beaktas vid prövningen av femårsregeln.